

Dejan Aleksić
Jours de pluie
et autres poèmes

Voix Vives
de méditerranée en méditerranée

Dejan Aleksić

Дани киша и друге песме
Jours de pluie et autres
poèmes
Rainy days and other poems

Traduction en français : Boris Lazić (p. 2 à 11),
Jovica Stanković (p. 12 à 19)

English translation : Damir Šodan

ДАНИ КИША

Стижу дани киша и диктатори су тужни
негде у свету. Волели би да су опет деца
и да за љуљашке постоји
историјска правда. Као за вешала.

А небо је никад ниже. Црквени
торњеви подупиру херувимску досаду.
Мирис накисле земље коцка се у коприве
и порекла малих народа. Смисао ослонаца.
У ствари, све то помало личи
на демијуршку естетику.

Свет постоји да би љуљашке
рђале на киши.

JOURS DE PLUIE

Les jours de pluie approchent et quelque part dans le monde les dictateurs sont tristes. Ils aimeraient être à nouveau des enfants et qu'il y ait, au même titre que pour la potence, justice historique pour les balançoires.

Quant au ciel – jamais il n'a été si bas. Les beffrois soutiennent un ennui chérubinique.

L'odeur de la terre humide fait le pari des orties et des origines des peuples, petits. Le sens des appuis. En fait, tout cela ressemble un peu à de l'esthétique démiurgique.

Le monde existe afin que les balançoires puissent rouiller sous la pluie.

GYMNOPEDIE

Јутарњи аутобус одвози раднике
на периферију. Значења звецкају
као свежањ тамничких кључева.

Ено пукотине на фасади Историјског
архива; вијуга и грана се као делта Нила
преко избледелог графита у славу монарха.

Над крововима посрнулих фабрика
отвара се исток и гракћу гавранови.
Сећања на чуда спавају
као стогодишњи одјец
у зарђалим бравама дана.

GYMNOPE DIE

L'autobus matinal conduit les ouvriers
vers la périphérie. Les significations tintent
comme une trousse à clés carcérale.

Voici la faille dans la façade de l'Archive
historique : elle serpente et se ramifie tel le delta du Nil
par-dessus un graffiti, déteint, à la gloire du monarque.

Au-dessus des toits des fabriques effondrées
s'ouvre l'est et croassent les corbeaux.
Dans les serrures rouillées,
les souvenirs des miracles dorment
tels des échos centenaires.

РЕМЕК-ДЕЛО

Јутрос сам опет срео старог локалног сликара,
опремљеног ватром пророчког лудила
у очима. Делио је пролазницима потписане
фотокопије новчанице од једног долара.

Ремек-дело, рекао би сваком, загледан
у галерије својих унутрашњих сумрака.

Улице су пулсирале у теснацима фасада
као мисао о крају времена. У предграђима
почињала је флорална литургија пролећа.

Седим за столом у сенци џиновске липе.
Светлост прима отисак њених подземних знања.
Над црним небом дуплог espress-а расте
пресликан свет, потписан нашим потрагама
за смислом. Могу јасно чути како нада мном
библијска радост ври у малим срцима птица.

CHEF-D'ŒUVRE

Ce matin j'ai de nouveau rencontré le vieux peintre local,
armé d'un feu de folie prophétique
dans les yeux. Il distribuait aux passants des photocopies
signées de billets d'un dollar.

Chef-d'œuvre, disait-il à chacun, regard perdu
au fin fond des galeries de son crépuscule intérieur.

Les rues battaient au rythme des passages étroits,
telle une pensée des fins des temps. Dans les banlieues commençait
la liturgie florale du printemps.

Je suis attablé à l'ombre d'un tilleul géant.
la lumière prend l'empreinte de ses connaissances souterraines.
Un monde calqué croît au-dessus du ciel noir d'un double express,
sous le signe de notre recherche de sens. J'entends distinctement,
au-dessus de moi, une ébullition de joie biblique
dans les cœurs infimes des oiseaux.

УЛИЦОМ, КА ПЕКАРИ

Сенке су заклаћене у високим
јутрима на измаку лета, тешке
од тајног живота биљних домова.
Дозрело је што је дозрети могло
и земља сада коричи каталог
сведочанстава од пресвислог лишћа.
Метле се буде у тихим и позним
двориштима, налик пророчицама
враћеним из транса да протумаче
распоред знамења. Усред тишине
слатка песница јабуке удари
о тло доносећи поредак свету.
Осврнеш се па наставиш улицом,
ка пекари, у друштву своје сенке
што прострла се далеко пред тобом
тражећи стару жеђ и нови корен.

DANS LA RUE, EN ALLANT VERS LA BOULANGERIE

Par les matins élancés d'une fin d'été,
les ombres se balancent, lourdes
d'une vie secrète de demeures végétales.
A mûri ce qui pouvait mûrir,
et maintenant la terre relie un catalogue
de témoignages de feuilles tourmentées.
Les balais s'éveillent dans les cours silencieuses,
fatales, semblables à des prophétesses
qui, de retour de transe, interprètent
la disposition des signes. Au milieu
du silence la douce poigne de la pomme frappe
le sol en apportant l'ordre du monde.
Tu te retournes, puis poursuis ton chemin,
vers la boulangerie, en compagnie de ton ombre
qui s'étale au loin devant toi,
à la recherche de l'antique soif et de la racine nouvelle.

СВРАБ НА ВЕТРОВОЈ КОЖИ

Прогоне нас и муче вечна питања,
велике мисли отискују се са наших чела
да буду свраб на ветровој кожи.

Насупрот томе, ноћно небо нараста као жлезда
у грозници. Лечити се горким упитницима.
Ићи кроз свет учећи од маховине и песка.
Једном сам видео госпођу која разговара
са цвећем. Климале су априлске главе
на зеленим вратовима као монаси над тајном.

Претходна зима беше дуга,
са кратким назубљеним данима
и ветром који се чешао
о врхове празних цркава.

DEMANGEAISON SOUS LA PEAU DU VENT

Les éternelles questions nous persécutent et tourmentent,
de grandes pensées quittent nos fronts
afin d'être une démangeaison sous la peau du vent.

Contrairement à cela, le ciel nocturne s'épaissit telle
une glande sous la fièvre. Se soigner par des interrogations amères.
Aller de par le monde pour apprendre auprès des mousses et du sable.
Une fois, j'ai vu une dame qui parlait à
des fleurs. Les têtes d'avril hochaient leurs cous
verts tels des moines au-dessus des mystères.

L'hiver dernier fut long,
avec des journées brèves, glaciales,
et un vent qui se grattait
aux sommets des églises vides.

ДИМЊАЦИ

Срушен је димњак на кући мојих
родитеља, као и стотине других
у ноћи страшног земљотреса.

Тако у првим хладним данима, уместо
дима, веза са небом беше једино дрвеће,
оно исто које ће једном постати огрев.

Беше оних који су могли похвалити се
да су чули када је дубоко у земљи
пукло нешто као велико ребро и, потом,
грмљавину димњака који се руше.

Није се спавало ноћима, као на некој
лудој стражи пред кавезом одбегле звери.

Људи опет, на тренутак, окупљени беху
у невољи, очију великих од страха.
Као онда, у давним и мрачним дубравама,
око велике ватре, душа пуних небољубља
док земља ка звездама шаље страже дима.

DES CHEMINÉES

La cheminée de la maison de mes parents
a été démolie, comme des centaines d'autres
dans la nuit de l'horrible tremblement de terre.
Ainsi pendant les premiers jours de froid,
les arbres étaient, au lieu d'être fumée, le lien unique avec le ciel,
ces mêmes arbres qui deviendront un jour bois de chauffage.

Il y avait ceux qui pouvaient se vanter
d'avoir entendu dans les profondeurs de la terre
quelque chose craquer comme une côte géante, suivi
du grondement des cheminées qui s'effondraient.

On n'a pas dormi pendant des nuits, comme
pendant une longue garde devant la cage d'un animal enfui.

Les gens étaient, pendant un moment, de nouveau réunis
dans le malheur, les yeux grands ouverts de peur
comme autrefois, dans des bocages anciens et obscurs,
autour d'un grand feu, les âmes emplies d'amour des cieux,
pendant que la terre envoyait des gardes de fumée vers les étoiles.

ВЕШТИНА

Ћутати – али тако да речи
изнутра обављају послове тишине.

Упознадох ту вештину још као дете.
Плећати горостаси глагола чупали су
корење именица из тврдих значења.

Када сам волео, волео сам том пустом
земљом без хлада, која сања
да подари вино и мед.

Када сам плакао, птице су кљуцале
придеве у мојим олуцима,
и дизала се лимена арија
ка гробљима граматике.

Речи изнутра раде без предаха.
Робују толико дуго да су већ заборавиле
своје порекло; али наслуте духове предака
сваки пут када се накашљем у тишини
или од досаде гласно зевнем.

UN SAVOIR-FAIRE

Se taire - mais de sorte que les mots
fassent à l'intérieur les travaux du silence.

Enfant, je pris déjà conscience de cet art.
Les géants robustes des verbes arrachaient
les racines des noms à partir de leurs significations ardues.

Lorsque j'aimais, j'aimais à la manière de cette terre
déserte sans ombre, rêvant d'offrir
du vin et du miel.

Lorsque je pleurais, les oiseaux picoraient
des adjectifs dans mes gargouilles,
et un air de fer-blanc s'élevait
vers les cimetières de grammaire.

Les mots en dedans travaillent sans relâche.
Ils sont esclaves depuis si longtemps qu'ils ont déjà oublié
leur origine ; mais ils pressentent les esprits des ancêtres
chaque fois que je toussote silencieusement
ou que je bâille hautement dans mon ennui.

ВЕЗА

Мој отац има болесно срце.
У унутрашњем џепу његовог
обешеног капута стоји хрпа
ЕКГ снимака. Не схватам ништа
листајући те графиконе, сличне
бескрајним низовима слова М.

Он се одмара у суседној соби.
Не зна да у топлој тами ткива
срце компонује ораторијум
за слово *М*. Враћам налазе
натраг. Празни рукави капута
дубе побожно, као цеви оргуља.

Мој отац никада није слушао
Баха. Али је Бах, сигуран сам,
каткада ослушкивао срце.

UN LIEN

Mon père a une maladie de cœur.
Dans la poche intérieure de son
manteau accroché, il y a un tas de
photos d'E.C.G. Je n'y comprends rien
en feuilletant ces graphiques, semblables
à des suites infinies de la lettre M.

Il se repose dans la chambre d'à côté.
Il ne sait pas que dans l'obscurité chaude des tissus
le cœur compose un oratorio
pour la lettre *M*. Je mets ces diagnostics
dans ma poche. Les manches vides du manteau
pendent pieusement, comme des tuyaux d'orgues.

Mon père n'a jamais écouté
du Bach. Mais Bach a, j'en suis sûr,
parfois ausculté un cœur.

НЕЗАПИСАНО У ДНЕВНИК

Ветар би долазио дижући у ваздух
празне ногавице и рукаве,
као брбљиви кројач, бесан на децу
која прерастају одећу.

Јурили смо кроз дворишта
у којима плешу заставе опраног веша.
Беше то тврђава доба кројеног по мери
сна и безазленства,
са стражама вечних коприва.

Још понекад, у сну, зашкрипе врата
на давно напуштеној
кројачници ветра.

NON ECRIT DANS UN JOURNAL

Le vent venait en soulevant dans l'air
Les manches et les jambes vides des pantalons,
comme un tailleur bavard, furieux après les enfants
qu'il n'arrive pas à habiller parce qu'ils grandissent vite.

Nous courions à travers les cours
Dans lesquelles des bannières de linge lavé dansaient.
C'était une forteresse d'époque façonnée sur mesure
de rêve et d'innocence,
avec pour gardiens des orties éternelles.

Quelquefois encore, dans notre rêve,
la porte de la boutique du vent,
abandonnée depuis longtemps, commence à grincer.

English translation

Translated by Damir Šodan

RAINY DAYS

Rainy days are coming and somewhere in the world
the dictators are sad. They would love to be children
again and that there was a historic justice for swings.
Just like there is for gallows.

The sky has never been closer. The church towers
support cherubim boredom.

The smell of rain drenched soil gambles on sage
and the origins of small nations. The meaning of pillars.
Actually, it all resembles some demiurgical
aesthetics a bit.

The world is there so that swings
could rust in the rain.

GYMNOPEDIE

The morning bus takes workers
to the outskirts of town. Meanings rattle
like a bundle of jailer's keys.

Look at the fissure on the facade of the Historical
Archive; it meanders and branches out like Nile Delta
across the faded graffiti honouring the monarch.

Above the chimneys of the faltering factories
the East opens wide as ravens croak.
Memories of miracles sleep
like centennial echoes
in the rusty locks of the day.

MASTERPIECE

This morning I again bumped into the old local painter,
his eyes furnished with the fire of prophetic madness.
He was handing out to the passers-by
the photocopies of signed one dollar bills.
Masterpiece, he would say to each one of them,
as he peered into the galleries of his own inner twilights.

The streets were pulsating in the straits between facade
like a thought of end times. Floral liturgy
of spring was commencing on the outskirts.

I sit at the table in the shade of a giant linden tree.
The light receives the imprint of its subterranean lore.
Above the black sky of a double espresso rises
the photocopied world, signed by our searches
for meaning. I can clearly hear the Biblical rapture
boiling in the little hearts of birds.

UP THE STREET TOWARDS THE BAKERY

Shadows are slanted in high
mornings at the end of the summer, heavy
with secret life of herbal homes.
All is ripe that can ripen
and the soil is now binding the catalogue
of testimonies of the swooped down leaves.
Brooms are waking up in late quiet
yards, like prophetesses brought
back from trance to interpret
the arrangement of omens. Amid silence
sweet fist of an apple slams
against the ground bringing order into the world.
You turn back then continue up the street,
towards the bakery, in the company of your shadow
stretching itself way ahead of you
looking for that old thirst and new root.

AN ITCH ON THE WIND'S SKIN

We are haunted and tormented by eternal questions,
great thoughts sail away from our foreheads
to become an itch on the wind's skin.

On the other hand, night sky bubbles like a feverish
gland. Curing oneself with bitter questionmarks.
Go through the world learning from sand and moss.
Once I saw a lady talking to flowers.
The april heads were bobbing on their green necks
like monks hovering over a secret.

The previous winter had been long,
with short jagged days
with wind that scratched itself
against the tops of empty churches.

CHIMNEYS

The chimney on the house
of my parents, like a hundred of others,
was brought down in the night of the terrible earthquake.
So in the first cold days, instead of smoke,
the trees remained the only connection
with the sky, those same trees that one day
will become firewood.

There were those who could boast
that they heard when deep under the ground
something like a giant rib broke followed
by the thunder of the collapsing chimneys.

Sleepless nights ensued just like some
long vigil in front of the cage of an escaped beast.

People gathered in trouble again
their eyes widened in fear.
Just like back then when they would assemble
around fire in those ancient dark forests,
their souls filled with heavenly worship
as the Earth emitted guards of smoke
towards the stars.

SKILL

Being silent – so that the words
on the inside perform the tasks of silence.

Already as a child I became aware of that art.
Broad chested giants of verbs were pulling
the weed of nouns out of hard meanings.

When I loved I loved with that shadeless
wasteland dreaming of yielding
honey and wine.

When I cried, the birds were picking at
the adjectives in my gutters
as the tin aria rose up
to the graveyards of grammar.

On the inside words work ceaselessly.
They have slaved for so long that they have already forgotten
their origin; however, they can intuit the spirits of ancestors
every time I clear my throat in silence
or when out of boredom I jawn out loud.

LINK

My father has an ailing heart.
In the inside pocket of his hanging coat
there's a bunch of EEG
snapshots. I don't understand a thing
as I leaf through those graphs
resembling an endless series of letter M.

He is resting in the next room.
Not knowing that in the warm darkness
of tissue his heart is composing an oratorium
for the letter *M*. I place the findings
back in the pocket. The empty coat
sleeves drone piously like organ pipes.

My father never listened to Bach.
But Bach did – I believe – sometimes
listened to a human heart.

NOT WRITTEN IN THE DIARY

The wind would come on lifting up
into the air the empty sleeves and trouser legs,
like a garullous tailor, furious with children
who outgrow their clothes.

We ran through the yards
where banners of washed underwear flutter.
That was the fortress of dreams
and innocence, made-to-measure,
with guards of eternal sages.

Still sometimes in a dream, the door squeaks
on the wind's long abandoned
tailor-shop.

Сажета биографија

Biographie synthétique

Synthetic biography

Дејан Алексић, песник, драмски писац и писац за децу, рођен је у Краљеву (Србија) 1972. године. Дипломирао је на Филозофском факултету у Новом Саду на Одсеку за српски језик и књижевност. Објавио је једанаест збирки поезије, једну драму, један роман и више од двадест књига за децу.

Поезија Дејана Алексића је преведена на више европских језика: енглески, шпански, немачки, пољски, мађарски, словенски, бугарски, македонски, литвански... Његове књиге за децу су уврштене у програм за основну школу као шира лектира. Дејан Алексић ради у Народној библиотеци „Стефан Првовјенчани“ у Краљеву као главни уредник књижевног часописа *Повеља*.

Né à Kraljevo (Serbie) en 1972, Dejan Aleksić est poète, auteur dramatique, auteur de littérature pour enfants. Il a fini ses études à la Faculté de philosophie de Novi Sad, département de langue et littérature serbes. Il a publié onze recueils de poésie, un drame, un roman et plus de vingt livres pour enfants.

La poésie de Dejan Aleksić est traduite en plusieurs langues européennes : anglais, espagnol, français, allemand, polonais, hongrois, slovène, bulgare, macédonien, lituanien... En tant qu'auteur de livres pour enfants, il est mis sur la liste de lectures recommandées pour les élèves des écoles primaires. Dejan Aleksić travaille à la Bibliothèque nationale « Stefan Prvovencani » de Kraljevo en tant que rédacteur en chef de la revue littéraire *Povelja*.

Born in 1972 in Kraljevo (Serbia), Dejan Aleksić is altogether a poet, a playwright and an author of literature for children. He completed his studies at the Novi Sad University of philosophy in the Serbian language and literature division. He has been published with eleven poetry books, a drama, a novel and over twenty books for children.

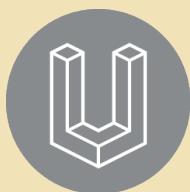
Dejan Aleksić's poetry is translated in many European tongues: English, Spanish, French, German, Polish, Hungarian, Slovene, Bulgarian, Macedonian, Lithuanian... As an author for children's books, he is on the list of the recommended readings for primary school pupils. He works at the "Stefan Prvovencani" National Library in Kraljevo as editor-in-chief of the literature review *Povelja*.

Festival international de poésie

VOIX VIVES, de Méditerranée en Méditerranée

Sète

22 - 30 juillet 2022

VERSOPOLIS

where
poetry
lives

Creative
Europe

Diffusion gratuite
Festival VOIX VIVES, de Méditerranée en Méditerranée
Sète - Juillet 2022